

Když jsem byl malý kluk, prohlíželi jsme si s tátou často jednu knížku. Ve skutečnosti jsme doma měli dětských knih několik, ale já si pamatuju jenom tuhle. Byla veliká a v obrázcích přes celou stránku měla zlatou barvu. Nikdy jsme si ji nemohli doopravdy přečíst, protože byla napsaná cizím jazykem, dokonce zvláštní neznámou abecedou. I její písmena tak pro nás byla spíš drobnými tajemnými obrázky. Nijak nám to nevadilo. Vždyť já zatím neuměl číst, a knížky jsem měl rád i tak — proč by to jednou nemohl mít podobně i táta?

Zlatá kniha pro nás byla aspoň pokaždé jiná. Jednou jsme ji četli jako encyklopedii zvířat. Bylo jich tam vyobrazené ohromné množství, na jednotlivých stránkách trpělivě nastupovala po dvojicích na těžkou loď. Jindy jsme knihu četli jako příběh o úmorném stavění korábu, který musí dlouho čekat na vodu. Ale nejradši jsme si v knize jenom tak prohlíželi barvy. Byly to syté temné barvy, a když do knihy večer zasvítilo světlo lampy a člověk přivřel oči, ze zlaté vystupovala jemná záře. Dávno už jsem uměl vyjmenovat barvy všech pastelek, ale bylo jich jen směšně málo proti tomu, kolik barev se dalo najít v knize. Vymýšleli jsme pro ně další a další jména. Třeba pro tu

skoro průhlednou dešťovou barvu, když přicházela potopa. Říkali jsme jí mrholivka a brzy přecházela do lijákové. Pojmenovali jsme taky hladinovou pobřežní, hladinovou bouřnou a hladinovou večerní, potom jemnou mrakovici, svítavou a rozjasnou. Rozlišovali jsme korábovku pálenou a korábovku máčenou, nočnici lepivou, ředěnou, hedvábnou a bezpočet dalších.

Nejdéle jsme s tátou pokaždé prohlíželi stránku, kde se koráb vznášel daleko na vlnách, malý jako kousek dřívka. Voda se prostírala široce kolem, až do nekonečna okraje papíru. A někde v horní části stránky přecházela ta voda v oblohu — muselo to tak být, protože docela nahoře prosvítalo průduchy mračen slunce. Byl to takový náš sport, že jsme se vždycky snažili zjistit, kudy přesně vede čára mezi vodou a oblohou. Kde to přesně je, to místo. Zkoušeli jsme se na obrázek dívat úplně zblízka, až jsme se dotýkali nosem papíru. Nebo jsme knihu opřeli o zeď a pozorovali ho naopak zdálky přes celý pokoj. Zkoušeli jsme to taky šikmo ze strany. Nebo blízko u okna. Nebo přímo pod lampou. Měli jsme na to spoustu času, protože táta neměl práci a býval se mnou doma celé dny.

Dívali jsme se nejpečlivěji, jak to šlo. A pak jsme se jeden druhého zeptali: Už vidíš? A když jsme oba kývli, jako že vidíme, řeklo se: Tři, dva, jedna, ted! A na teď jsme oba zapíchli prst přesně do místa, kde se podle nás potkává voda s oblohou. Někdy naše prsty ukázaly hodně blízko sebe. Ale nikdy úplně stejně. Nebo i když jednou stejně, příště zase každý kousek jinam.

„Co se stane, tati,“ zajímalo mě, „co se stane, až koráb na tu čáru dopluje?“

Tahle otázka mi nedávala spát. Budila mě ze sna a do snů mě doprovázela. Samozřejmě jsem věděl, co se stane na další stránce. Že tam už voda začíná opadat, že se uprostřed vod objeví ostrov, na kterém koráb uvízne, že z toho ostrova nakonec bude vysoká hora, pod kterou na dalších stránkách oschne svět. Ale mně se nechtělo listovat. Nechtělo se mi otáčet. Ještě ne. Z celé knihy mě totiž nejvíc zajímal právě příběh téhle stránky.

„Co se stane, až koráb na tu čáru narazí, přejede jí? Bude plout oblohou? Řekni, táto, mohl by plout oblohou?“

Táta pokaždé dlouho uvažoval. Dal si prst před pusou, pokyvoval hlavou a přemýšlel. Někdy u toho mhouřil oči a někdy je úplně zavřel.

„Kdyby byl kapitán hodně trpělivý,“ řekl konečně, „kdyby tomu pevně věřil a ve vlnách neztrácel naději, kdyby hleděl stále kupředu a hledal tu čáru pečlivě jako my, Fánku, pak myslím, že by mohl.“

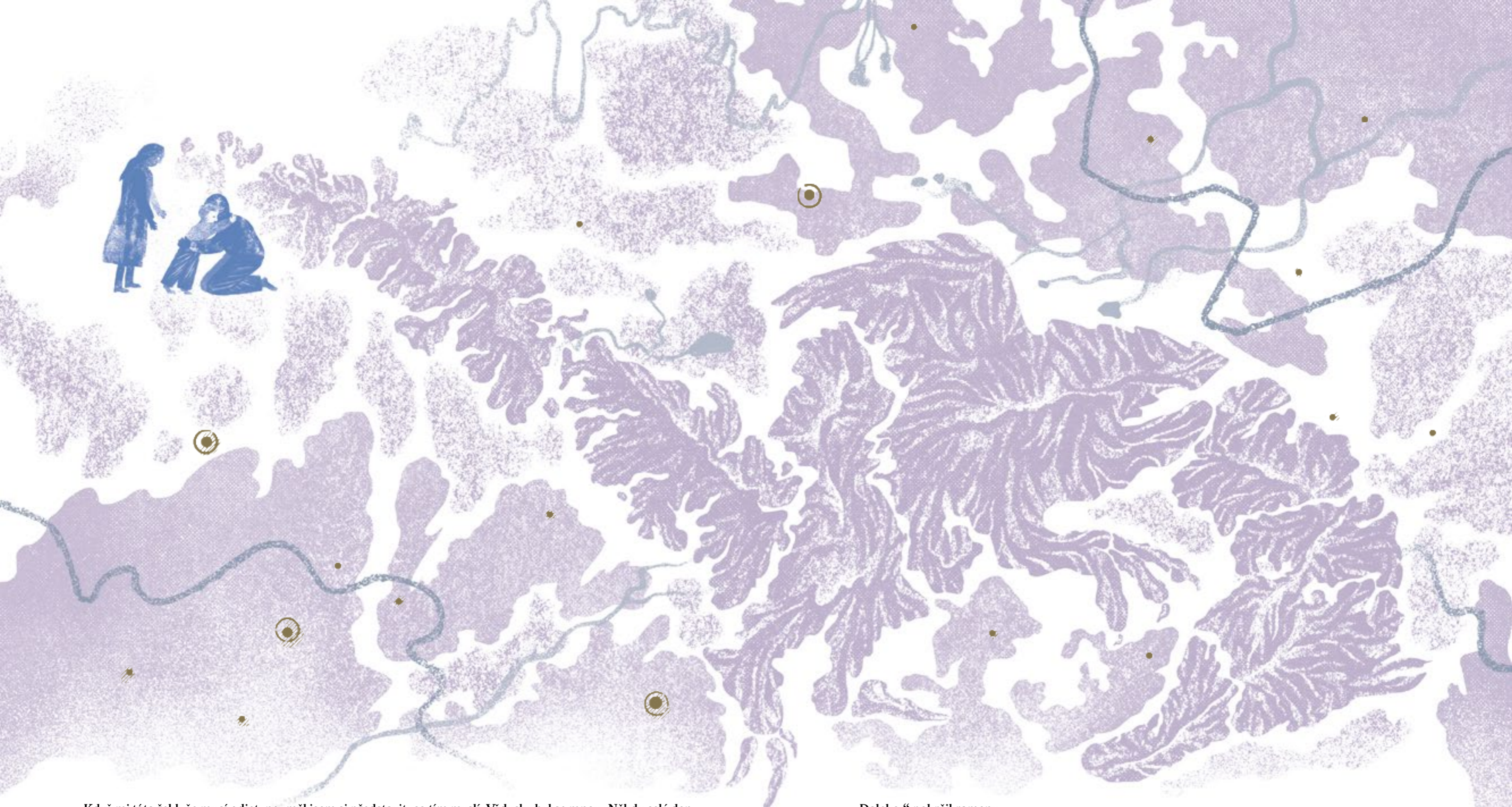
„Že by plul oblohou a nahoru a pořád výš?“

„Že by plul oblohou a pořád výš.“

„Až do vesmíru, tati?“

„Třeba až do vesmíru. Ač to by bylo složité. Jen si to představ, každé zvíře v lodi by pak muselo mít vlastní skafandr...“

Táta se pořád tvářil vážně a já ho poslouchal s očima dokořán, jenže pak jsem si představil všechny ty zebry, plameňáky, veverky a hady v malých kosmonautských oblecích a musel jsem se smát. Rozesmál jsem se na celé kolo, smáli jsme se s tátou oba a kniha před námi zlatě zářila.

Když mi táta řekl, že musí odjet, neuměl jsem si představit, co tím myslí. Vždycky byl se mnou. Někdy celý den a jindy až večer, to když pomáhal někomu na stavbě nebo jen tak obcházel město a hledal práci. Ale večer byl doma vždycky. Vzal nás s dědou na procházku, potom mě vykoupal v plechové vaně na dvoře a nakonec mi vyprávěl příběh na dobrou noc.

Táta mi zkoušel vysvětlit, že odjede na hodně dlouho. Jenže já nevěděl, co je dlouho, kde to začíná ani kde končí. Hlavně že dneska byl táta ještě tady, nic mi nechybělo. Plakala spíš máma. To mi bylo líto.

„Neboj, já tu s tebou zůstanu!“ konejšil jsem ji.

„Správně,“ řekl táta, „budeš tady místo mě a musíš mamince pomáhat pečovat o babičku a dědu. Teď budeš chodit s dědou na procházky ty, platí?“

Děda neviděl, oči měl celé mléčně bílé a potřeboval, aby ho někdo pořád vedl za ruku. Přikývl jsem.

„A kam jedeš?“ ptal jsem se táty.

„Daleko,“ pokrčil rameny.

Měli jsme doma mapu. Líbilo se mi, jak voněla, ale jinak jsem ji neměl rád. Přestože byla vytištěná na hladkém papíře, vypadala hrbolatě jako dračí kůže. Táta mi vysvětloval, že jsou to hory, hřebeny, úbočí, průsmyky a údolí, ale já pořád viděl dračí hřbet a nakrčenou kůži v záhybech pařátů. Na mapě jsem uměl ukázat naše město. Celé město bylo jen jediná červená tečka uprostřed několika dalších teček na kořeni dračího ocasu.

„Tak kam jedeš?“ ptal jsem se a strkal tátovi mapu před oči.

Mávl rukou někam pryč, daleko za okraj papíru. Daleko za okraj celého světa.

„A proč, tati?“

„Protože tam dostanu práci, Fánku. Budu pracovat a budu posílat mamince peníze, aby se vám tu dobře žilo. Až peněz vydělám dost, zase se vrátím.“

„A kdy to bude?“ chtěl jsem vědět. Abych se mohl těšit. Abych mohl něco počítat.

Maminka s tátou se na sebe rychle podívali. Najednou se mi zdálo, že nás ta otázka všechny tajemně spojuje. Že na ni taky neznají odpověď. Vyděsilo mě, že rodiče taky něco nevědí. Že se ptají úplně stejně jako já.

Ten večer, kdy jsme si s tátou naposledy četli, jsem zase otevřel zlatou knihu. Pečlivě jsme vyjmenovali každé namalované zvíře. Vyjmenovali jsme všechny naše barvy. A jako poslední jsme hledali obzor. Obzor, tak se jmenuje ta čára, která spojuje vodu a oblohu, řekl mi ten večer táta.

„Odeť jsi kapitán, Fánku. Musíš být trpělivý, věřit, vyhlížet a neztrácet naději. Musíš pořád mířit k obzoru. Obzor je chvíle, kdy se vrátím. Nevíme přesně, kdy se ho dotkneme, ale oba najisto víme, že tam někde je. A jednou k němu dopluješ.“

„A potom?“ polknul jsem a zíral do knihy.

„Potom poplujeme oblohou,“ řekl táta pevně.

„Až do vesmíru?“

„Až do vesmíru,“ řekl táta a stisknul mi rameno. „Slibuju.“

Podíval jsem se na něj a světlo lampy mu v očích zářilo stejně jako zlatá barva v knize. „Slibuju, že spolu poplujeme mezi hvězdami.“

Ráno odjel táta dřív, než jsem se probudil. Celý den bylo všechno divné. Nikdo nemluvil, máma mě často objímala a já měl na ruce husí kůže. Další den to bylo stejné. A ten další taky. Ale po nějaké době to začalo být normální. Táta tu prostě nebyl. Máma prostě byla smutná. A každý večer jsem bral dědu na procházku.

Jednou za čas táta pozdě večer zavolal. Máma všechno pustila z rukou, vyskočila a třesoucím se prstem zmáčkla tlačítko svého starého telefonu. Na displeji naskočil tátův obličej. Byl celý tmavý a pohyboval se trhaně. Mával jsem mu oběma rukama a vyprávěl, co se stalo nového. Musel jsem mluvit hrozně rychle, abych mu toho stihl říct

co nejvíc. Že jsem začal chodit do školy. Jak mi máma přišla popruhy na jeho starou tašku, takže ji můžu nosit na zádech jako aktovku. Že hodně dětí ze třídy má tátu nebo mámu někde pryč. Že někdo zůstal doma jenom s babičkou. Vyprávěl jsem mu, že na zahradě pěstuju slunečnice, že jsem spravil okap a chvíli to doopravdy drželo a že děda už dojde jenom k mostu. Že z něj házíme kameny do řeky. A že už dohodím dál než on.

V telefonu někdy chrčelo a cvakalo. Slyšel jsem, jak můj vlastní hlas sviští do dálky, jak se cestou kroubí a hází to s ním. Někdy jsem povídal, a pak jsem zjistil, že už tam táta není. Spojení se přerušilo a já nevěděl, co všechno vlastně slyšel.

Školu jsem měl docela rád. Bavilo mě počítat, mazat tabuli velkou měkkou houbou a taky jsme hodně zpívali. Ale škola vždycky za chvíli skončila, běželi jsme domů na oběd a pak přišlo nekonečné odpoledne. Měl jsem zakázáno sám chodit za most. A na naší straně řeky nebydlely skoro žádné děti. Hodně domů bylo opuštěných a do těch jsem taky nesměl. Nejradši jsem proto lezl na stromy podél staré továrny. Nikdo v ní dávno nepracoval, okna byla

rozbitá, omítka oprýskaná. Byl tady klid. Vydrápal jsem se na strom a usadil se ve větvích, kde jsem si z provázků vypletl různá sedátka. Díval jsem se do dálky a představoval si svůj koráb. Jak pluje v temných vzdouvajících se vlnách z mojí knihy. Jak stoupá a propadá se do barvy hladinové bouřné. Viděl jsem to tak jasně, až jsem cítil, jak se mi zvedá žaludek. Když bouře pominula, voda se zklidnila, přicházel večer a koráb se jemně houpal nočníci ředěnou a nakonec nočníci hedvábnou.

Jen výjimečně kolem továrny někdo prošel a většinou si mě ani nevšimnul, tak jsem byl vysoko a potichu. Zatímco po rozbité cestě pod stromy hrkala jeho kárka, pod mým korábem se pěníla voda, probleskovala zlatými světýlky, loď byla lehčí a lehčí, už se sotva dotýkala hladiny a najednou to šplouchlo — a já plul vzduchem. Vždycky když mi bylo nejvíc smutno, představil jsem si ten zvuk, kdy se kýl lodi vynoří, chvíli z něj ještě crčí voda, dopadá zpátky na hladinu z větší a větší výšky, až po chvíli všechno utichne a barva lodi se ve větru mění z korábové máčené na korábovou pálenou.